

SENTÈNCIA 23-97 DE 31 D'OCTUBRE DE 1997

Ponent : M.I. Sra. Marie CONTE

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: Que el M. Iltre. Tribunal de Corts va dictar Sentència en data 13 de novembre de 1.996 amb la següent part dispositiva: "FALLEM: Que hem de condemnar i condemnem Eugeni R.B. com autor responsable d'un delict major d'homicidi per imprudència de l'article 191 del Codi Penal a la pena de 6 mesos de presó condicional i al pagament de les despeses processals causades. En concepte de responsabilitat civil diem que Eugeni R.B. ha contribuït a la realització de l'accident en la proporció del 75%. Tenint en compte la repartició de culpes més amunt esmentada condemnem solidariament Eugeni R.B. i la Companyia LA EQUITATIVA i subsidiariament Kone Ascensors i Escales SA a pagar als Srs. Pegerto V.F. i Sara L.V.:

- la quantitat de 3.000.000.-pts a cada u en concepte de perjudici moral.

- la de 710.500.-pts a títol de despeses.

- la de 1.125.000.-pts en concepte de pretium doloris del difunt.

Els condemnem a pagar al Sr. Jesús L.S. i a la Sra. Visitación V.L. la quantitat de 450.000.-pts a cada u en concepte de perjudici moral després d'aplicació de la repartició de culpes. Desestimem les altres demandes".

II. RESULTANT: Que contra la Sentència abans esmentada s'interposa recurs de Suplicació per la Lletrada Neus VIVES ARMENGOL, advocat d'Eugeni R.B., de l'empresa KONE Ascensors i Escales i de la Cia. d'Assegurances LA EQUITATIVA, al·legant com a motius del recurs:

- 1.- Per no contenir la Sentència la narració precisa dels fets que es considerin provats (art. 3.4 del Decret de 13-7-90).

- 2.- Per error en l'apreciació de la prova (art. 3.5).

3.- Per indeguda aplicació de l'article 77 del Codi Penal (art. 3.7).

Pel que fa als motius del recurs els fonaments són els següents:

1.- La Sentència no ha descrit amb precisió la tasca que estaven realitzant la víctima i el processat, la posició en la qual es trobaven al moment de l'accident, l'actuació de la víctima la qual, malgrat disposar d'una bastida dipositada a la sisena planta, demanà una escala i anà a buscar-la a la planta baixa, mentre que Eugeni R.B. es trobava tancat en la part superior de la cabina.

2.- Eugeni R.B. no era el responsable del muntatge de l'ascensor i no estava investit de cap poder de Direcció i de control sobre la persona de Josep V.L. la missió del qual no consistia solament a ajudar el processat. Per fi Eugeni R.B., si es té en compte la seva posició al moment de l'accident, a la part de dalt de la cabina, ignorava que el seu col·lega de treball utilitzava una escala.

3.- L'únic responsable és la pròpia víctima, que disposava d'una qualificació suficient per haver treballat particularment sol al muntatge d'altres ascensors. D'altra banda aquest no podia ignorar que havia d'efectuar el seu treball valent-se de la bastida posada a la seva disposició per l'empresa KONE, però que va decidir -per iniciativa pròpia- utilitzar una escala.

Cas que el Tribunal no estimés haver d'excloure la responsabilitat penal del processat, demana que la part de responsabilitat que hom li carregui sigui reduïda al 30%.

Per consegüent demana al Tribunal que absolgui Eugeni R.B. del delictes d'homicidi per imprudència i subsidiàriament de no pronunciar una pena superior a 3 mesos de presó condicional; de declarar inacceptable la demanda de Jesús L.S. i de Visitación V.L., i de declarar la víctima responsable del 70% de l'accident.

III. RESULTANT: Que també interposà recurs de Suplicació el Lletat Joan Eduard BOSCH ALEU en representació de Pegerto V.F. i Sara L.V., fonamentant-lo en els motius següents:

1.- Error en l'apreciació de la prova o violació del dret a la presumpció d'innocència (art. 3.5).

2.- Infracció de les normes relatives a la responsabilitat civil establerta en la Sentència (art. 3.9).

Exposa, per recolzar el seu primer motiu de recurs, que els elements de prova obrant en autes permeten imputar a Eugeni R.B. la total responsabilitat de l'accident. Remarca que aquest, d'edat més gran que la víctima i beneficiant d'una experiència professional més important i d'un salari molt superior, tenia l'obligació de fer respectar les mesures elementals de seguretat.

Per recolzar el segon motiu de recurs fa valer que el Tribunal de Corts ha infravalorat el perjudici moral dels pares, que hauria d'estar fixat en 7.000.000.-pts per cadascun d'ells, el perjudici moral dels avis, que no pot ser inferior a 1.000.000.-pts, el quantum de les despeses reclamades, que puja de fet a 947.317.-F.F. i el Pretium Doloris que demana es fixi a 2.000.000.-pts.

Reprotxa al Tribunal de Corts d'haver rebutjat la demanda dels pares en reparació de l'IPP, distinta del perjudici moral resultant del xoc psicològic, a avaluar després del peritatge. Reitera la seva demanda de reparació del pretium mortis a l'altura de 5.000.000.-pts i finalment demana la condemna dels responsables al pagament dels interessos legals de les sumes atorgades a comptar de la data de l'accident.

IV. RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal s'oposa als recursos presentats, demanant la confirmació de la Sentència.

Observa sobre el recurs formulat pel processat i l'empresa KONE: d'una banda que la sentència precisa de manera suficient la natura del treball que realitzaven la víctima i el processat, i les circumstàncies de la realització de l'accident, d'altra banda, que amb tota evidència Eugeni R.B., muntador especialitzat responsable de l'obra, degut als seus 22 anys d'antiguitat, dirigia les obres al moment de l'accident. En fi que el processat ha contribuït a la realització de l'accident abstenint-se de donar directrius quant a l'organització del treball.

Sobre el recurs presentat per Pegerto V.F. i Sara L.V., estima que la víctima havia de tenir necessàriament consciència del perill que representava la utilització d'una escala.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: sobre la responsabilitat penal, que la causa de l'accident, les circumstàncies materials del qual

no són contestades, resulta manifestament de la inobservança de les regles de seguretat. Que pertany al cap d'empresa o al responsable de l'obra de fer respectar les normes, no sent suficient la posada a disposició dels assalariats de material destinat a garantir la seva protecció. Que ressurt en aquest cas dels elements del sumari i de les declaracions recollides al moment de la vista oral que Eugeni R.B., si tenim en compte la seva qualificació i la seva antiguitat en l'empresa, era el responsable del muntatge de l'ascensor, investit del poder de direcció i de control sobre la persona de Josep V.L. i que li pertanyia doncs de verificar, abans d'empendre la seva missió tècnica, si aquest darrer havia posat la bastida destinada a les obres a realitzar sota la cabina. Que no solament el processat va abstenir-se de procedir a aquesta verificació elemental sinó que a més les pròpies declaracions d'Eugeni EUGENI R.B. a la vista oral permeten pensar que no ignorava que la víctima utilitzava una escala. Finalment que les denegacions de l'amo pel que fa a la natura de les obligacions del processat poden tenir per únic fi de sostreure l'empresa KONE a la seva responsabilitat civil que, en virtut d'una jurisprudència establerta, en l'absència de delegació de poder és sobre el Cap d'empresa que recau una obligació general de seguretat això com la responsabilitat penal resultant de la inobservança d'aquesta obligació.

Que per consegüent la Sentència recorreguda ha fet una exacta i suficient relació de les circumstàncies i causes de l'accident, de la missió de la qual eren encarregats tant el processat com la víctima, i ha de ser confirmada sobre aquest punt.

II.-CONSIDERANT: Sobre la responsabilitat civil, que Josep V.L. per bé que només portava treballant a l'empresa un any, havia participat en obres de muntatge d'ascensors i doncs no podia ignorar el perill extrem que representava la utilització d'una escala quan la cabina se situava al 5è pis. Que utilitzant una escala i negligint el material destinat a assegurar la seva seguretat, posat a la seva disposició per l'empresa, ha comès una falta que ha contribuït a la realització del dany en una proporció que el Tribunal de Corts ha avaluat justament a 25%.

III. CONSIDERANT: Sobre l'import de la indemnització, que les sumes atorgades per la Sentència recorreguda en reparació del perjudici moral i del pretium doloris del difunt són conformes a la mitjana de les indemnitzacions

fixades per la jurisprudència per perjudicis de mateixa natura, que la indemnització del pretium mortis de la víctima està inclosa en la del pretium doloris i per això no pot donar lloc a l'atribució d'una suma suplementària.

IV. CONSIDERANT: Finalment que les condicions d'aplicació de la regla prevista a l'article 74, apt. 2 del Codi Penal relativa al punt de partida dels interessos no es troben reunides en aquest cas, i en particular el caràcter dilatori del recurs en la mesura en que el retard intervingut en el desenllaç del litigi resulta també del recurs de Pegerto V.F.

V. CONSIDERANT: En conseqüència que la Sentència recorreguda ha de ser confirmada en tots els seus extrems.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, així com els Usos i Costums i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DE C I D I M

1.- Desestimar els recursos de Suplicació interposats en la present causa per Eugeni R.B., KONE Ascensors i Escales, i la Cia. d'Assegurances LA EQUITATIVA, i per Pegerto V.F. i Sara L.V..

2.- Confirmar en tots els seus pronunciaments la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en data 13 de novembre de 1.996 en la Causa núm. 216-1/95.

3.- Imposar a cadascun dels recurrents el pagament de la meitat de les costes processals causades pel recurs.

4.- Diem que la pena de presó quedarà indultada per aplicació dels Decrets de 7 d'abril de 1.996 i 15 de setembre de 1.997.

5.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.